

APPENDIX

De oratione consecrationis episcopi

In hac appendice traduntur duo documenta ad orationem ordinationis episcopi pertinentia. In schema nostro proposuimus. loco praefationis Pontificalis Romani, orationem quae in Traditione apostolica sancti Hippolyti datur. Versio quam proponimus p. tribus testibus mititur: versio latina, ethiopica et textus graecus ex Epitome Constitutionum apostolicarum. Hunc textum proponimus non tantum quia antiquissimus et pulcherrimus est, sed quia a saeculo uno Orientalium probatus est. In Antiocheno enim patriarchatu oratio consecrationis patriarchae maxima ex parte ab oratione Traditionis apostolicae provenit, et item, in Alexandrino, oratio consecrationis episcopi.

Ut Patres statim questionis conspicere possint, hic tradimus haec duas praeceps. Verba vel scilicet sensus a Traditione apostolica provenientes sublineantur. Sic patet fontem praecipuum duarum precum esse orationem Hippolyti et item sententiam praecepit Hippolyti in uno vel altero documento, vel in utroque esse servatas.

Ex altera parte apparet additiones a redactis verbis orientalibus factas nihil ad claritatem nec ad pulchritudinem orationis contulisse. Insuper textum originalem non semper intellexerunt. Sic, quando agitur de normis ecclesiae datis "per verbus gratiae", in mente Hippolyti designatur Scriptura antiqui Testamenti. Ecclesia est novus Israel et normae in scriptura datae iure applicantur in electione episcopi. Deus numquam reliquit populum suum sine principe nec constituerit sine sacerdote. Episcopus est princeps et sacerdos novi Israel. Quae autem de munere episcopi in Traditione apostolica tradita sunt fideliter in orationibus servata sunt.

Ex una parte, dolendum est precem tam antiquam et pulchram sub formis tantum derivatis et incompleti in liturgia servari, et ex altera parte optandum est, sub respectu ecumenico, ut munus apostolicum episcoporum eodem modo in Occidente et in Oriente exprimatur in oratione consecrationis. Sic affirmatur unitas trium antiquiorum patriarchatum, Romae, Antiochenae et Alexandriæ. Ecclesia Romana ad Orientem accedit et simul traditionem propriam recuperat, cum oratio Romæ redacta sit.

Textus qui sequuntur conferendi sunt cum illo quem tradidimus

1) Oratio consecrationis patriarchat

in ritu Maronitarum et Syrorum occidentalium

Deus qui omnia in virtute fecisti et firmasti ac fundasti conceptu
mentis orbem habitabilem, qui ornasti coronam omnium rerum a te
factarum, qui dedisti nobis in timore custodire mandata tua, qui
tribuisti nobis intellectum veritatis et manifestasti nobis spiri-
tum tuum illum bonum, qui Filium tuum dilectum misisti unicum sal-
vatorem nostrum immaculatum pro redemptione nostra. Deus Pater
domini nostri Jesu Christi. Pater misericordiarum et Deus totius
consolationis, qui in puris excolais habitas, qui es altissimus,
laudabilis, terribilis, magnus et omnia videns, qui omnia nostri
antequam fiant, spud quem omnia iam erant antequam sint; qui illumi-
nationem dedisti ecclesiae per gratiam unigeniti tui, praedestinans
ab initio illos qui cupiunt iustitiam et faciunt ea quae sancta sunt
habitare in mansionibus tuis; qui elegisti Abraham qui placuit tibi
in fide, et Henoch sanctum thesauro vitae donasti, qui principes
et sacerdotes ordinasti in sanctuario tuo altissimo, Domine; qui
vocasti eos ad laudandum et glorificandum in loco gloriae tue
nomen tuum et unigeniti tui; Domine Deus, qui non reliquisti sublime
sanctuarium tuum sine ministerio; ante constitutionem mundi,
sanctuaria tua exornasti et decorasti principibus et sacerdotibus
fidelibus iuxta formam caelorum tuorum. Tibi, Domine, etiam placuit
modo laudari in hoc servo tuo et dignum efficiasti eum processus
populo tuo: illumina eum et effunde super eum gratiam et intelligentiam
Spiritus tui principalis, quem tradisti Filio tuo Domino
nostro Jesu Christo; da ei, Deus, sapientiam laudabilem, fortitudinem,
virtutem, participatio Spiritus ad faciendum omnia per tuam
cooperationem. Concede ei, Deus, Spiritum tuum Sanctum, qui datus
fuit sanctis tuis, confirma Ecclesiam tuam puram et sanctam et om-
nam locum tuum sanctum. Largire etiam, Domine, ut servus tuus
iste, qui placuit tibi, sit ad enarrationem gloriae et laudem
incessabilem, ad glorificationes perfectas et temporis aptas, ad
orationes adeptas, postulationes fideles, cogitationes rectas,
cor humile, ad actionem vitae et humilitatis ac veritatis, ad
scientiam rectitudinis. Pater qui nostri corda omnium, effunde
virtutem tuam super Servum tuum hunc quem elegisti ad patriarchatum,
ut pascat universum gregem tuum sanctum et summo sacerdotio fungatur

sine querela, die ac nocte tibi ministrans, et concede illi ut
apparet facies tua, cumque redde dignum qui tibi attente et cum
omni timore offerat oblationes sanctae ecclesiae tuae. Impertire
ei totam potestatem quam dedisti sanctis apostolis tuis, ut po-
testate Spiritus tui solvat omnia ligamina, sicut eidem apostolis
tuis concessisti; et ut placeat tibi in pura humilitate, caritate
illum imple, scientia, discretione, disciplina, perfectione, magna-
nimitate cum puro corde, dum orat pro populo, dum contristatur pro
his qui stulte agunt eosque ad auxilium trahit, dum offert tibi
laudes et confessiones ac orationes in odorem suavitatis, per
Dominum.....

2) Oratio consecrationis episcopi
in rito Alexandrino

Qui es, Domine Deus omnipotens, Pater Domini nostri et Dei nostri et Salvatoris Iesu Christi, unus solus ingenitus, sine principio, nullum regem habens super te, qui es semper et ante saecula, infinitus et solus altissimus, solus sapiens, solus bonus, invisibilis in natura tua, principii expers et apud quem est scientia incomprehensibilis et incomparabilis, cognoscens occulta, cognoscens omnia antequam fiant, qui donasti statuta ecclesiastica per unigenitum Fildum tuum D.N. I.X., qui constituisti sacerdotes ab initio ut assisterent populo tuo, qui non reliquisti locum sanctum tuum sine ministerio, qui complacuisti tibi glorificari in iis quos elegisti. Tu iterum nunc effunde virtutem Spiritus tui principalis, quem donasti apostolis sanctis tuis in nomine tuo. Da igitur hanc eamdem gratiam super servum tuum quem elegisti in episcopum, ut pascat gregem tuum sanctum et ut sit tibi in ministerium irreprehensibilem, orans ante benignitatem tuam die ac nocte, congregans numerum salvandorum, offerens tibi dona in sanctis ecclesiis. Ita, Pater omnipotens, per Christum tuum, da ei participationem Spiritus sancti tui, ut sit ei potestas dimittendi peccata secundum mandatum unigeniti tui I.X.D.N., constituendi clericos secundum mandatum ~~xix~~ eius ad sanctuarium et solvendi vincula omnia ecclesiastica, faciendi domos novas orationis et sanctificandi altaria; et placeat tibi in mansuetudine et corde humili, offerens tibi in innocentia et irreprehensibilitate sacrificium incurrantium, mysterium huius Testamenti novi in odorem suavitatis.